

ZPRAVODAJ

POPELÍN a HORNÍ OLEŠNÁ

Ročník XXIII.

listopad 2021

č. 2/21

Tak máme opět za okny temněji než v koutě špajzu.

Když se vracíme s červenými tvářemi a prokřehlými prsty domů z nekonečného úklidu listí, s botami od bahna, nebo když máme od smrkání odřený nos tak, že vypadáme bezmála jako Bolek Polívka s klaunovským nosem, musíme si připomínat i krásu podzimu u nás.

Popisovat tu krásu na papír je pouze marná snaha. Vlastně podzim je literárně špatně zachytitelný – možná také pro množství odstínů, které má. To nejkrásnější na něm je, že je takový, jaký je – barevný. A to se musí vidět.

Dana Hesová.

STAROSTOVO OKÉNKO

parku se zúčastnily i sbory z okolních obcí. Oslava byla zakončena velmi vydařenou pouťovou zábavou. V červenci uspořádali členové SK Popelín 1932 taneční zábavu. 24. července se uskutečnil opět úspěšný Popelínský festival minipivovarů.

Velmi zajímavá byla v neděli 1. srpna pro mne přednáška německého historika PhDr. Ralpa Melville u pomníku zrušení roboty. V srpnu jsme mohli vyslechnout tóny děl mistrů 17. a 18. století v kostele sv. Petra a Pavla v Popelíně a v Zámeckém parku koncert písničkáře Lubomíra Hrdličky. V Horní Olešné uspořádali pro děti rozloučení s létem a podle ohlasů rodičů a dětí to byla velmi povedená akce.

V září projížděl našimi obcemi cyklistický závod Okolo Jižních Čech, který je součástí Světového poháru. Začátkem října jsme v Popelíně přivítali okresní hasičské mláďá. SDH Popelín byl po pěti letech pořadatelem okresního kola závodu požárnické všestrannosti. Závodu se zúčastnilo 222 dětí. Popelín výborně reprezentoval oddíl mladých hasičů pod vedením Milana Kešnera, Jaroslavy Štětinové a Zuzany Kubiskové. Poděkování a gratulace patří dorostencům Adéle Krzystkové a Jakubovi Maršíkovi, kteří ve svých kategoriích vyhráli. Děkuji jim za vynikající reprezentaci obce a SDH Popelín.

Všem, kteří organizovali či pomohli zajistit bezproblémový průběh výše zmíněných akcí, děkuji.

Jak je patrné z předchozích řádků, léto jsme si užili. Bohužel nyní na podzim mnoho důvodů k radosti nemáme. Nejenom zhoršující se epidemiologická situa-

ce, ale především výrazné zdražení energií a pohonných hmot bude mít dříve či později vliv na naše životy. Dá se očekávat, že dojde k zdražení likvidace odpadů. Kalkulace vodného a stočného na rok 2022, kde 75 % tvoří náklady na elektrickou energii, bude pravděpodobně také výrazně vyšší než v letošním roce.

V září bylo dokončeno nové stání pro kontejnery na tříděný odpad u hasičské zbrojnice. Byly tam přesunuty kontejnery z parkoviště před prodejnou Jednoty. Tato akce byla spolufinancována z Programu obnovy venkova Jihočeského kraje 2021. V příštím roce bychom právě parkovišti dali nový kabát.

V lesích pokračujeme v likvidaci kůrovcové kalamity, stavěli jsme oplocenky a nyní začínáme se sázením. Pokud vše půjde podle plánu, v letošním roce vysázíme téměř sto tisíc stromků. Dá se říci, že kůrovec pomalu z našich lesů mizí. Jednak díky příznivému průběhu počasí a jednak proto, že co nám mohl zlikvidovat, to zlikvidoval. K dnešnímu dni nám zbývá zhruba deset hektarů lesa staršího čtyřiceti let. Dřevo, které jsme vytěžili v posledních třech letech, bychom za normálních okolností těžili třicet let. Nezbývá nám nic jiného než se s touto situací vyrovnat a zvládnout ji.

Na závěr mi dovoluete pozvat Vás jménem zastupitelstva obce na výlov obecního rybníka Horní Kazný, který se uskuteční v sobotu 6. listopadu.

Přeji Vám všem do příštích dnů mnoho zdaru, pevné nervy a hlavně zdraví..

Ing. Tomáš Zaňák, starosta obce

NÁŠ VELKÝ ZÁMĚR – POKRAČOVÁNÍ IV.

Uteklo nám pět měsíců od poslední informace, kterou jsme vám prostřednictvím zpravodaje k naší velké investiční akci předali. Přípravné kroky se pozvolna posouvají dále.

V jaké jsme fázi?

Vykoupené budovy a pozemky jsou zapsány v katastru nemovitostí do našeho vlastnictví. Zastupitelstvo obce rozhodlo řešit prioritně výstavbu hasičské zbrojnice a spolkového domu. Na základě výběrového řízení jsme tedy vybrali dodavatele projektů pro stavební řízení. Je to společnost Uhelný Mlýn s. r. o., Praha. Shodou okolností se jedná o totožné architekty, kteří nám zpracovali ideovou studii. V těchto dnech probíhají nezbytné práce předcházející tvorbě detailní projektové dokumentace. To je geometrické zaměření, zjištění hydrogeologických a základových poměrů stávajících objektů a radonový průzkum v lokalitě uvažované výstavby. Na tyto podklady naváží projektanti a do konce roku projekt připraví k předání na stavební úřad. Přibližně v březnu 2022 můžeme očekávat stavební povolení.

Tím se posuneme o významný krok v připravenosti na moment, kdy se naskytne vhodný dotační titul pro financování našich stavebních záměrů a budeme tak schopni obratem žádosti o dotace předložit.

Ing. Jiří Houška, místostarosta obce

Jedna z možných variant podoby interiéru budoucí hasičárny, která byla diskutována na jednání zastupitelstva obce dne 23. 9. 2021.

To to letí...

Je to neuvěřitelné, ale máme za sebou již pětinu našeho školního roku. A zdá se, že zatím velmi zdařilou a úspěšnou. Děti jsou spokojené ve škole i ve školce.

Máme za sebou první seznamovací a zahajovací týdny. Pozdní léto se přehouplo do podzimu a nám přeje nebývalé krásné podzimní počasí. Můžeme si tak užívat mnoho času stráveného venku na čerstvém vzduchu.

V září jsme si zazávodili a zaběhli si krásný T-mobile olympijský běh. A vítězové? To byli naprosto všichni, kdo doběhli a nevzdali to. Moc gratulujeme.

Pro děti v mateřské školce si paní učitelky nachystaly dva krásné projektové dny. Jeden věnovali poznávání naší obce a druhý strávili v lese ve společnosti skřítků.

Naši třetáčky přivítali první podzimní den projektem Podzim přijíždí na strakaté kobyle. Čtvrtáci a pátáci sklidili úrodu – mrkev, kterou si na jaře zasedli. A vytvořili krásný projekt na toto téma. Nezapomněli ani na své kuchařské umění. Jen se olizovali.

27. září jsme se vydali na pěší výlet do Malíkovských skal a spojili jsme dvě akce dohromady. Oslavili jsme Světový den turistiky pěknou procházkou a připomněli jsme si státní svátek Putováním za svatým Václavem.

Žáci prvního ročníku

Žáci druhého ročníku

V říjnu jsme si udělali výlet do Jindřichova Hradce a navštívili jsme nově otevřené Planetárium a Hvězdárnu, kde pro nás měli připravený moc pěkný a poučný program. Také jsme byli na exkurzi v Domě dětí a mládeže a mohli jsme si prohlédnout živá zvířata v jejich přírodovědném oddělení.

Nezapomínáme ani na dobré vztahy, a proto k nám zavítala odbornice na mezilidské vztahy a s dětmi si hrála a povídala o tom, jak se k sobě mají chovat kamarádi, jak si nemají ubližovat.

Přijali jsme pozvání kolegů ze ZŠ Nová Včelnice a společně s předškoláky jsme v jejich škole absolvovali program Ze života hmyzu. Pro mladší děti měli připravený přírodovědný program a pro starší bylo zpestřením možnost pracovat v počítačové učebně s paní učitelkou na dané téma ale v angličtině. Všichni byli moc šikovní.

K podzimu neodmyslitelně patří i Drakiáda. I letos se samozřejmě konala a – světě, div se – foukal nám vítr a přitom krásně svítilo sluníčko. Co víc si přát.

Věnovali jsme se i sportovním aktivitám a zahájili tyto projekty: mateřská škola – Se Sokolem do života, 1., 2. a 3. ročník – Olympijský víceboj, 4. a 5. r. – Atletika pro děti do škol.

Závěr měsíce jsme věnovali ochraně přírody a připomenutí vzniku naší republiky. S dětmi jsme měli dvoudenní projekt, který jsme zakončili krásným filmovým představením v kině v Dačicích.

Zaslouženou odměnou byly pro děti podzimní prázdniny. A s chutí do dalšího období.

Mgr. Lenka Macků

Žáci třetího ročníku

Žáci čtvrtého ročníku

Žákyně pátého ročníku

Oslava výročí popelínského pomníku „zrušení roboty“

V neděli 1. srpna jsme se sešli u pomníku „zrušení roboty“, abychom si připomněli jeho loňské kulaté výročí.

Účastníky oslavy přivítal v obnoveném a zrenovovaném parčíku u pomníku starosta obce Ing. Tomáš Zaňák. Hlavní slovo při oslavě dostal německý historik PhDr. Ralph Melville (manžel Elišky Bílkovské, rodačky z Popelína), který se o náš pomník zajímá již mnoho let. Dr. Melville (hovořící česky) připomněl nejen událost z roku 1850, kdy byl vztyčen původní obelisk na počest přijetí říšského zákona o zřízení obecní samosprávy z roku 1849. ale především velkou oslavu spojenou s přemístěním pomníku a přidáním podstavce z roku 1912. Tehdy byl v novém nápisu již kladen důraz na zrušení roboty v českých zemích. Přednášku doplnila paní Eliška Melville o zajímavosti spojené s přesunem spodní části pomníku z lomu v Horních Dvorcích do Popelína. Přibližně 60 účastníků oslavy poděkovalo za nové zajímavé informace srdečným potleskem.

Dr. Ralphovi Melville patří skutečně velké poděkování za jeho přínos k upřesnění popelínské historie. Občané i návštěvníci Popelína by si měli být vědomi důležitosti a významu našeho pomníku,

který má dvojitý význam – jako připomínka zřízení obecní samosprávy a později i jako připomínka zrušení roboty.

V dnešním čísle Zpravodaje přinášíme pokračování článku dr. Ralpha Melville o nových skutečnostech, které zjis-

til (spolu s manželkou Eliškou) o našem pomníku v uplynulých měsících. Čtenáři se mohou těšit ještě na další pokračování v příštím čísle Zpravodaje.

Mgr. J. Čevelíková, kronikářka obce

Generálporučík Ludvík Budín

V letošním roce si připomínáme 65 let od smrti popelínského rodáka a aktivního účastníka leteckých bojů 2. světové války, generála Ludvíka Budína.

Ludvík Budín se narodil 20. srpna 1892 v Popelíně. Obecnou školu navštěvoval v Popelíně, měšťanskou v Počátkách. Dále pokračoval ve studiu na středních školách a Vysoké škole technické v Brně.

Následně v Rakousku absolvoval vojenské učiliště pro kadety a důstojníky.

V období 1. světové války sloužil v hodnosti nadporučíka. V roce 1918 v italském zajetí organizoval československou domobranu v Itálii. Po vzniku samostatného státu byl v roce 1919 jmenován důstojníkem československé armády.

V roce 1924 působil u leteckého pluku v Milovicích. V roce 1925 vybudoval pokusnou letku u Vojenského leteckého ústavu studijního. V dalších letech se dle potřeby školil v Itálii a Francii. Svoje znalosti uplatňoval v leteckém výzkumu i v leteckém průmyslu. V této oblasti vykonal velkou průkopnickou činnost a zasloužil se o světovou úroveň česko-

slovenských leteckých výrobků. Po řadu let přednášel na vojenské inženýrské koleji, či v leteckých kurzech na Vysoké škole technické v Praze. Napsal řadu odborných pojednání, zejména v oboru navigace.

Po vzniku Protektorátu Čechy a Morava se ihned plně zapojil do odbojové činnosti. Opatřoval peněžní prostředky a organizoval přepravu osob do zahraničí. Za svou činnost byl několikrát vyšetřován gestapem. V roce 1944 mu hrozilo zatčení, a proto odešel v srpnu na Slovensko. Zde organizoval a cvičil bojové jednotky, předával své znalosti a zkušenosti bojujícím silám na Slovensku – ve Slovenském národním povstání.

Na výzvu československého vojenského velení odletěl v říjnu 1944 do Moskvy s posláním formovat československé jednotky v SSSR. V prosinci 1944 již byla pod jeho vedením ustanovena „první československá letecká smíšená divize v SSSR“. Tato vojenská jednotka se aktivně zúčastnila Ostravské operace Sovětské armády a tehdy již plukovník Ludvík Budín v bojích o Moravskou Ostravu, Opavu a Těšín osvědčil své bohaté velitelské zkušenosti a schopnosti.

Po válce v letech 1945–46 zajišťoval a organizoval budování nového československého letectva. V roce 1947 byl povýšen na divizního generála (generálporučíka). Do roku 1951 byl velitelem moravsko-slezské letecké oblasti a zastával další významné funkce ministerstva národní obrany.

Generálporučík Ludvík Budín získal za své vojenské zásluhy spojené s válkou i poválečným budováním armády mnoho významných vyznamenání – Československou medaili Vítězství, Čsl. medaili Za chrabrost před nepřítelem, Čsl. válečný kříž 1939, Čsl. vojenský řád Bílého lva Za vítězství a další.

V roce 1951 byl penzionován. Po těžké nemoci umírá dne 1. února 1956 v Brně. Jeho urna s tělesnými pozůstatky je uložena v rodinném hrobě na hřbitově v Popelíně. V roce 1987 u příležitosti jeho 95. narozenin, v předvečer 43. výročí Slovenského národního povstání, byla generálu Ludvíku Budínovi odhalena v obci pamětní deska. Můžeme být právem hrdi na tak slavného popelínského rodáka, který by mohl být vzorem i pro další generace Popelínáků.

*Zdeňka Koubová
(bývalá kronikářka obce)*

Popelínský pomník na paměť počátků obecní samosprávy a zrušení roboty (II)

2. Podstavec z roku 1912: Pamětní místo zrušení roboty v roce 1848

Žulový obelisk, původní popelínský pomník z roku 1850, vznikl na počest prvního svobodně zvoleného starosty Popelína na popud místního faráře rozhodnutím obecního výboru. Tento významný, svým způsobem snad jedinečný památník vyšel tedy ze středu obce samotné, měl tudíž čistě lokální charakter.

I mohutní podstavec, na který byl roku 1912 původní obelisk postaven, byl zřízen na základě rozhodnutí obecní rady a s podporou místní jednoty divadelních ochotníků, jejíž členové se nadšeně tohoto plánu chopili. Tentokrát se ale nejednalo o čistě lokální iniciativu. Za touto akcí stála tehdy ještě mladá, moderně organizovaná česká agrární strana, která si kladla za cíl zastupovat zájmy venkovského obyvatelstva. Spustila pro rozšíření pomníku širokou tiskovou kampaň a u příležitosti jeho znovuzasvěcení zorganizovala „tábor lidu“, velkolepou slavnost, na kterou se do Popelína vydalo mnoho účastníků zblízka i zdaleka. Úspěch této kampaně lze pozorovat v neposlední řadě na tom, že její iniciátoři připsali pomníku podstatně širší význam: Prohlásili ho nyní rovněž i za pamětní místo zrušení roboty roku 1848 – bezpochyby tehdy mezi venkovským obyvatelstvem stále velice populární téma.

Toto tématické rozšíření se dalo odůvodnit tím, že bez osvobození od selské poroby, zejména bez osvobození od roboty chyběly veškeré předpoklady pro svobodné obecní volby. Zrušení vrchnostenské správy, poddanství a roboty na jedné straně a na druhé straně svobodné obecní volby byly vymoženostmi revoluce let 1848/49. Speciálně pro Popelín ovšem tato bezprostřední časová souvislost neplatila. Malé panství Popelín patřilo od roku 1638 jezuitské koleji v Jindřichově Hradci a bylo jako všechny jezuitské statky po papežském zákazu řádu v roce 1773 císařem Josefem II. zestátněno. Na těchto zestátněných statcích dal císař následně robotu zrušit – více než šest desetiletí před revolucí 1848. To platilo i pro Popelín, na což poukazyval v neposlední řadě významný jindřichohradecký historik Jan Muk. V roce 1912 během kampaně za rozšíření pomníku zůstala tato zvláštnost nezmíněna, bez povšimnutí. I zde je patrné, že se roku 1912 nejednalo už pouze o čistě lokální událost, ale o národně zaměřenou

manifestaci, která vycházela z reminiscence na všeobecné zrušení roboty roku 1848 a tím daleko přesahovala hranice obce Popelína

Kampaň začala 18. 6. 1911 už dříve námi citovaným článkem v pražském deníku „Venkov“, ústředním orgánem agrární strany. Jeho autor Josef Z. Zdeněk, ředitel školy v sousedním Bednářečku, sám zřejmě angažovaný člen agrární strany s dobrými kontakty, byl prostředníkem mezi děním na místní úrovni a celonárodní politikou agrární strany. Zdeněk se zabýval nejen otázkou vzniku tehdy už téměř zapomenutého popelínského pomníku z roku 1850 a rozpoznal jeho význam jakožto „důstojný památník“ zrození obecní samosprávy. Přisuzoval mu ale též veřejně jako první podstatně širší význam: i jako pomník na paměť zrušení selské poroby, zejména roboty. Heslo „osvobození od roboty“ bylo účinným poselstvím kampaně kolem pomníku – začínaje věnovacím nápisem na desce nového podstavce a konče velkou slavností při znovuoživení. Do veřejnosti bylo toto heslo rozšiřováno tiskem: Po prvním článku z roku 1911 vyšlo osm dalších novinových příspěvků k tomuto tématu: tři opět od J. Zdeňka – jeden ve „Venkově“ a dva v „Jihlavských listech“, dalších v novinách agrární strany pod vedením poslance říšského a zemského sněmu Františka Staňka, předsedy agrární strany na Moravě. Mimoto uve-

řejnil v tomto roce také tradiční jindřichohradecký týdeník „Ohlas od Nežárky“ čtyři aktuální reportáže o vzniku podstavce pomníku a o velké slavnosti jeho odhalení, které nepostrádaly i dramatické momenty.

Zdeněk psal už roku 1911 o tom, aby byl zachráněný obelisk *kamenným postavcem opatřen*. Touto prací byl pověřen začátkem června 1912 kamenický mistr Florián Ježek z Počátek. Ten nechal v – dodnes existujícím – kamenolomu u Horních Dvorců vytesat mohutný podstavec z jednoho jediného bloku. Na první pohled se sice zdá, že je složen z jednotlivých neopracovaných kamenů; „spáry“ jsou ale pouze vytesány do bloku. Součástí tohoto monolitu je dokonce i podložní patka (plint) pro obelisk a deska s věnovacím nápisem. (Mistr se neopomněl pod nápisem zvěčnit.)

**Památce
zrušení roboty a
počátku obecní
samosprávy.**

**Obnoveno r. 1912
Fl. Ježek**

Transport tohoto monumentálního údajně šedesátimetrákového podstavce do Popelína se konal na poslední chvíli a skončil málem fiaskem, jak líčí dramatická reportáž v „Ohlasu od Nežárky“ z 19. července 1912 – dva dny před plánovaným odhalením památníku.

Popelín.

Pořadatelé slavnosti zdejší, jež příští neděli, dne 21. t. m. určitě konati se bude, měli krušnou práci s dopravou skály, připravené na podstavec starého památníku zrušení roboty a stanovení obecní samosprávy. Kam. mistr p. Ježek z Počátek, jemuž práce kamenické svěřeny byly, vyhlédl si pro výrobek svůj obrovský balvan mezi obcí Bořetínem a Zahrádkou. Balvan krásné žuly, ale krušná jeho doprava. Příkladnou dobrotou p. velkostatkáře Schulze z Palupína propůjčený nákladní vůz o trojspřežním potahu volském nemohl polními cestami projeti, pročež v noci narychlo objednaný užší vůz od spediterské firmy P. Stampf dopravil

kousek po kousku po podložených fošnách 60metrákového obra po tak zvané silnici – ovšem slabé – na silnici okresní a odtud již dosti hbitě na místo slavnostní. Doprava se všemi možnými trampotami trvala celé dva dny (1½ hodinová vzdálenost!) Nadšení pro uschování památky tak významné, jakož i obětavost pořadatelů zaslouží, by hojnou účastí na slavnosti (21. t. m. o 2. hod. odp. v Popelíně) odměněna byla.

–den–

Ohlas od Nežárky 1912, ročník 42, 19. 7. 1912, číslo 29, 265

Podstavec mohl být ještě včas postaven na novém místě, určené pro pomník, a obelisk byl na něj bez dalších problémů nasazen. Velká oslava odhalení nově zřízeného památníku byla už dlouho předem v tisku ohlášena. Pořadatelé vyzývali všechny okolní spolky a korporace k hojně účasti a zároveň vyslovili prosbu, aby na 21. července nebyly v okolí Popelína plánované žádné jiné akce, které by ojedinělou popelínskou slavností poškodily.

„Jihlavské listy“ oznámily už předem, 5. 7. 1912, stručný program této národní lidové slavnosti – mimochodem bez zmínky o roli agrární strany.

Z Popelína. Jednota divadelních ochotníků v Popelíně pod protektorátem místního obecního zastupitelstva za zpolupůsobení spolků z okolí pořádá v neděli, dne 21. července t. r. o 2. hod. odpol. v Popelíně velikou národní lidovou slavnost. Odhalení znovuzřízeného pomníku postaveného r. 1850 na památku zrušení roboty a počátku obecní samosprávy. 1. Zahájení slavnosti a odhalení pomníku. 2. Slavnostní řeč o významu pomníku. 3. Proslovy pp. poslanců říšských a zemských. 4. Tanec, různé zábavné podniky a večer při ukončení slavnosti velkolepý ohňostroj. Večer: Věneček v sále „U Kalců“. Vstupné pan 1 kor.

Slavnost odhalení pomníku začala podle plánu, ale tak, jak byla naplánována, neskončila...

Ralph a Eliska Melville

FOTOGALERIE

Stání pro kontejnery na tříděný odpad

Závod požárnícké všestrannosti

95 let SDH Popelín

Výsledky voleb do Parlamentu ČR 2021

Okrsek: Popelín

Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
335	231	68,96	231	229

Číslo	Strana název	Platné hlasy celkem
1	Strana zelených	1
2	Švýcarská demokracie	2
3	VOLNÝ blok	3
4	Svoboda a př. demokracie (SPD)	18
5	Česká str.sociálně demokrat.	15
8	Trikolora Svobodní Soukromníci	14
12	PŘÍSAHA Roberta Šlachty	17
13	SPOLU – ODS, KDU-ČSL, TOP 09	36
17	PIRÁTI a STAROSTOVÉ	24
18	Komunistická str. Čech a Moravy	15
20	ANO 2011	84

Okrsek: Horní Olešná

Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
68	56	82,35	56	54

Číslo	Strana název	Platné hlasy celkem
1	Strana zelených	1
4	Svoboda a př. demokracie (SPD)	3
8	Trikolora Svobodní Soukromníci	1
12	PŘÍSAHA Roberta Šlachty	3
13	SPOLU – ODS, KDU-ČSL, TOP 09	9
17	PIRÁTI a STAROSTOVÉ	9
18	Komunistická str. Čech a Moravy	3
20	ANO 2011	25

Závod požárnícké všestrannosti

95 let SDH Popelín

KALENDÁŘ AKCÍ

6. 11. 2021

VÝLOV OBECNÍHO RYBNÍKA HORNÍ KAZNÝ

13. 11. 2021

TANEČNÍ ZÁBAVA

K poslechu a tanci zahraje TLUSTÁ BERTA.
Vstupenky v předprodeji 250 Kč, na místě 300 Kč.
Předprodej v hostinci u Zemanů.
Kapacita míst omezena, v případě zájmu si neváhejte
zajistit vstupenky včas.

Velká cena Popelína 2021

Okolo Jižních Čech 2021 – průjezd Popelínem

Informace:

Obecní úřad Popelín upozorňuje občany na ohlašovací povinnost vůči obecnímu úřadu. Konkrétně v následujících případech:

- narození dítěte
- pořízení psa
- změna majitele nemovitosti.

